

Strövelstorps Missionshus

Under mitten av 1800-talet gick väckelsen fram över Sverige. Det var en omvälvningens tid, och större delen av befolkningen bodde på landsbygden.

När enskiftet genomfördes - kring 1803 - i Skåne splittrades byarna. Människorna fick flytta ut från bygemenskapen och spritmissbruket florerade.

I norra Skåne var det den lutherska bekännelsen som dominerade. Baptister och adventister fanns också, men de fick ingen större spridning i Strövelstorp.

I bygderna bildades missionsföreningar inom vilka lekmän eller så kallade kolportörer predikade. Innan missionshusen byggdes hölls mötena i hemmen. Dessa föreningar fick stor anslutning bland allmogen. Missionsföreningarna samlades i större sammanslutningar ex Västra Skånes, Hässleholms och Östra Skånes Missionsförening, vilka ännu efter ca 140 år finns till och verkar.

Från kyrkans sida sågs detta med oblida ögon, särskilt i församlingar med präster vilka enligt läsarnas mening avfallit från den rätta lutherska läran. Det fanns dock präster som accepterade missionsföreningarna. Kyrkoherde Walin, Strövelstorp ansåg verksamheten som ett utslag av svärmeri. Efterträdaren prosten Olin, som tillträdde 1859, accepterade verksamheten, även om han inte personligen tyckte om den. Han lutade mer åt schartauanismen.

Inom Strövelstorp fanns lekmanaverksamhet från 1850-talet. Sammankomsterna hölls bl a på Hasslarps boställe.

Den 11 januari 1868 bildades ett missionshusaktiebolag, och det första missionshuset i Varalöv byggdes under 1868 och invigdes den 27 december.

En av initiativtagarna var den i nordvästra Skåne kände konsul Petter Olsson, som då ägde Rögle gods. I aktiebolagsförteckningen återfinns många kända namn från dåtidens nordvästra Skåne.

Missionshuset byggdes där Strövelstorps missionshus nu ligger och skulle vara en central samlingspunkt för nordvästra Skåne, med plats för ca 1000 personer. Utbyggnad skedde ¹⁸⁹¹1897. Det berättas att det kunde komma närmare 2000 personer till möten och sammankomster.

De lutherska missionsföreningarna som bildats anslöts till det år 1856 bildade Evangeliska Fosterlandsstiftelsen, E F S.

Verksamheten bedrevs med regelbundna predikningar av lekmän samt ungdomsverksamhet.

Det kan framhållas att dessa lutherska missionsföreningar i motsats till en del andra trossamfund verkade inom Svenska Kyrkan och hade, med vissa undantag sakramentsförvaltning (dop, nattvard) gemensamt med denna.

196

Strövelstorps Missionshus

Under mitten av 1800-talet gick väckelsen fram över Sverige. Det var en omvälvningens tid, och större delen av befolkningen bodde på landsbygden.

När enskiftet genomfördes - kring 1803 - i Skåne splittrades byarna. Människorna fick flytta ut från bygemenskapen och spritmissbruket florerade.

I norra Skåne var det den lutherska bekännelsen som dominerade. Baptister och adventister fanns också, men de fick ingen större spridning i Strövelstorp.

I bygderna bildades missionsföreningar inom vilka lekmän eller så kallade kolportörer predikade. Innan missionshusen byggdes hölls mötena i hemmen. Dessa föreningar fick stor anslutning bland allmogen. Missionsföreningarna samlades i större sammanslutningar ex Västra Skånes, Hässleholms och Östra Skånes Missionsförening, vilka ännu efter ca 140 år finns till och verkar.

Från kyrkans sida sågs detta med oblida ögon, särskilt i församlingar med präster vilka enligt läsarnas mening avfallit från den rätta lutherska läran. Det fanns dock präster som accepterade missionsföreningarna. Kyrkoherde Walin, Strövelstorp ansåg verksamheten som ett utslag av svärmeri. Efterträdaren prostén Olin, som tillträdde 1859, accepterade verksamheten, även om han inte personligen tyckte om den. Han lutade mer åt schartauanismen.

Inom Strövelstorp fanns lekmanaverksamhet från 1850-talet. Sammankomsterna hölls bl a på Hasslarps boställe.

Den 11 januari 1868 bildades ett missionshusaktiebolag, och det första missionshuset i Varalöv byggdes under 1868 och invigdes den 27 december.

En av initiativtagarna var den i nordvästra Skåne kände konsul Petter Olsson, som då ägde Rögles gods. I aktiebolagsförteckningen återfinns många kända namn från dåtidens nordvästra Skåne.

Missionshuset byggdes där Strövelstorps missionshus nu ligger och skulle vara en central samlingspunkt för nordvästra Skåne, med plats för ca 1000 personer. Utbyggnad skedde ¹⁸⁹⁷~~1897~~. Det berättas att det kunde komma närmare 2000 personer till möten och sammankomster. ¹⁸⁹¹

De lutherska missionsföreningarna som bildats anslöts till det år 1856 bildade Evangeliska Fosterlandsstiftelsen, E F S.

Verksamheten bedrevs med regelbundna predikningar av lekmän samt ungdomsverksamhet.

Det kan framhållas att dessa lutherska missionsföreningar i motsats till en del andra trossamfund verkade inom Svenska Kyrkan och hade, med vissa undantag sakramentsförvaltning (dop, nattvard) gemensamt med denna.

v96

Gamla missionshuset, som överläts till Strövelstorps missionsförening 1910, revs 1927 och det nuvarande, betydligt mindre invigdes pingstdagen 1928.

År 1918 hade ett större missionskapell uppförts i Åstorp. Detta blev centralpunkt för verksamheten i nordvästra Skåne och därmed ersatte Strövelstorps missionshus.

Efter oenighet om bibelns auktoritet inom Evangeliska Fosterlandsstiftelsen år 1910 bildade de, som krävde hela bibelns fulla auktoritet missionssällskapet Bibeltrogna Vänner.

Splittringen ledde till att de lokala missionsföreningarna uppdelades i olika åsikter angående bibelns auktoritet. Än idag kan man se hur de olika åsikterna även kunde splittra familjer. I vissa föreningar fick E F S stanna kvar i missionshusen, i andra Bibeltrogna Vänner, beroende på antalet. I Strövelstorp blev med knapp majoritet B V uteslutna från missionshuset. Dessa köpte då "Sjuka Marias" hus vid Bialitt och under 1916 byggdes det andra missionshuset i Strövelstorp, Varalövs missionshus.

I båda missionshusen bedrevs en livlig verksamhet i många år med söndagskolor, ungdomsverksamhet och predikningar. Verksamheten har säkert haft mycket stor betydelse för spridande av den kristna tron.

Efterhand avtog dock verksamheten mer och mer och E F S verksamhet i missionshuset är nerlagd och överflyttad till närliggande missionsföreningar.

I Varalövs missionshus bedrivs en mindre verksamhet med predikningar, som även förekommer i hemmen.

Mars 1990

Erik Ekelund